

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวพุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการและการสนทนาที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ใช้รูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มทดลองเพียงกลุ่มเดียว (Single Group Pre-Post Test Design) โดยเปรียบเทียบคะแนนจากแบบวัดวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการและแบบประเมินการสนทนาที่มีประสิทธิภาพก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีจำนวน 12 คน เข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มทั้งหมด 12 ครั้ง ๆ ละ 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ระยะเวลาที่ศึกษาตั้งแต่เดือนธันวาคม 2548 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2549 ผลการวิจัยจะนำเสนอในรูปของตาราง แผนภูมิ และการวิเคราะห์เนื้อหา แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการและคะแนนการสนทนาที่มีประสิทธิภาพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง และผลการทดสอบสมมติฐาน

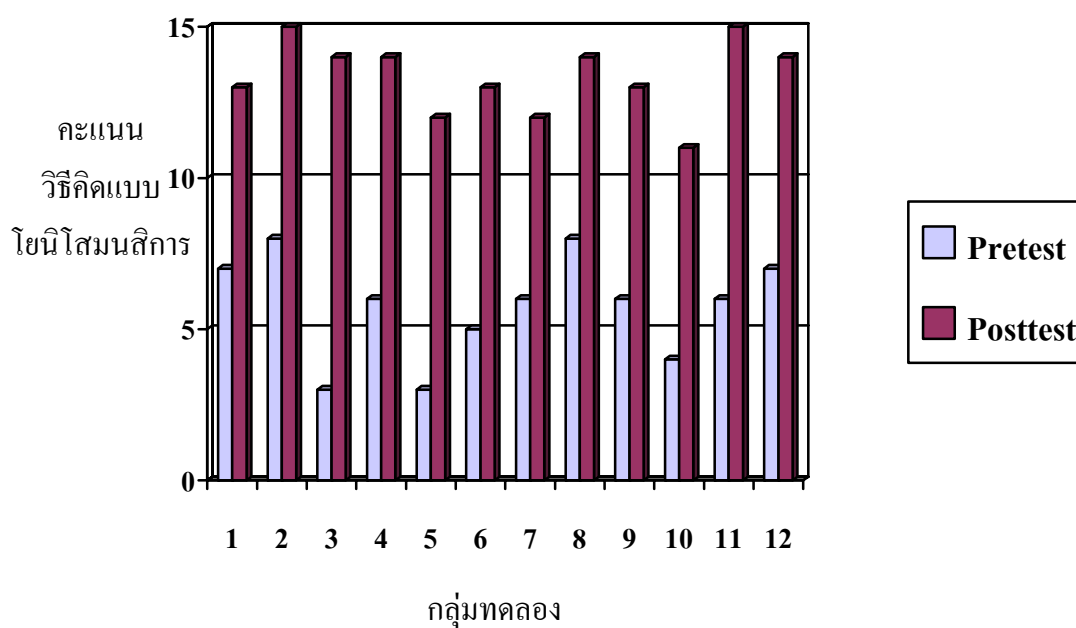
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มและผู้นำกลุ่ม

**ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการและคะแนนการสนทนาที่มีประสิทธิภาพ
ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง และผลการทดสอบสมมติฐาน**

ตารางที่ 1 คะแนนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการและคะแนนการสนทนาที่มีประสิทธิภาพของนักเรียน
กลุ่มทดลองก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปฐกษาแบบกลุ่ม

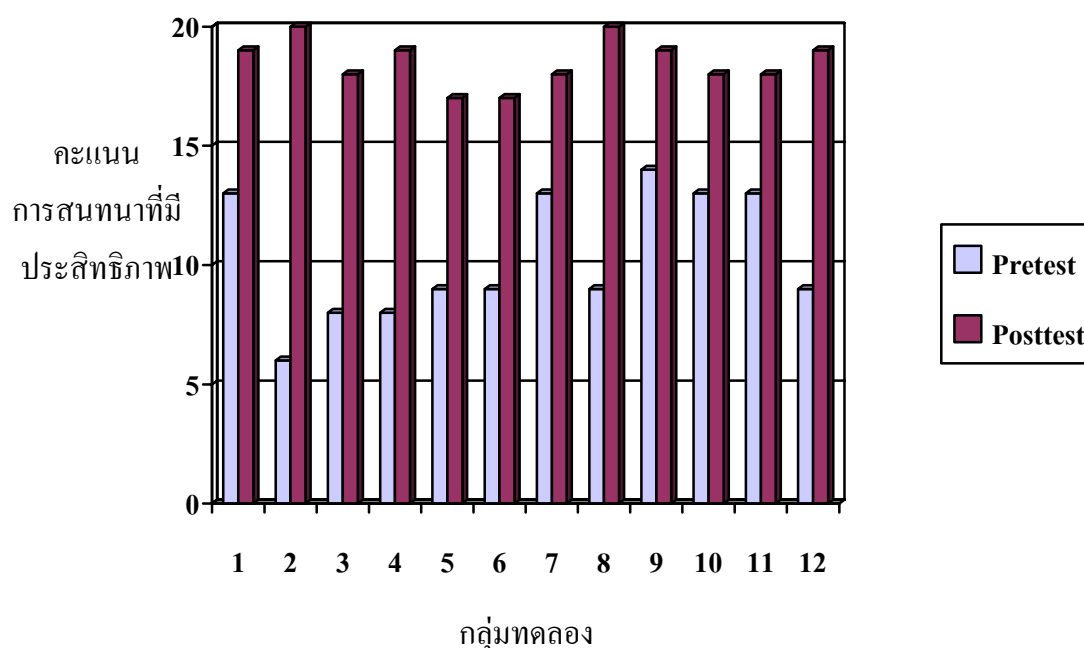
คนที่	คะแนนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ		คะแนนการสนทนาที่มีประสิทธิภาพ	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	7	13	13	19
2	8	15	6	20
3	3	14	8	18
4	6	14	8	19
5	3	12	9	17
6	5	13	9	17
7	6	12	13	18
8	8	14	9	20
9	6	13	14	19
10	4	11	13	18
11	6	15	13	18
12	7	14	9	19
คะแนนเฉลี่ย	5.75	13.33	10.33	18.50
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.84	1.23	2.67	1.00

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการก่อนและหลังการทดลองเป็น 5.75 และ 13.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.84 และ 1.23 ตามลำดับ และมีคะแนนการสนทนาที่มีประสิทธิภาพก่อนและหลังการทดลองเป็น 10.33 และ 18.5 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.67 และ 1.00 ตามลำดับ



ภาพที่ 3 แผนภูมิแท่งแสดงคะแนนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกแบบกลุ่ม

จากแผนภูมิแสดงให้เห็นว่า ภายหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองทุกคนมีคะแนนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการทดลอง



ภาพที่ 4 แผนภูมิแท่งแสดงคะแนนการสนทนาที่มีประสิทธิภาพของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษาแบบกลุ่ม

จากแผนภูมิแสดงให้เห็นว่า ภายหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองทุกคนมีคะแนนการสนทนาที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

เมื่อทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ The Wilcoxon Matched Pairs Signed – Rank Test ดังรายละเอียดในตารางที่ 2 และตารางที่ 3 พบว่า ผลการทดลองมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า โปรแกรมการศึกษาแบบกลุ่มสามารถเปลี่ยนแปลงวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ และการสนทนาที่มีประสิทธิภาพของนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการศึกษาแบบกลุ่มไปในทิศทางที่พึงประสงค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 ค่าสถิติ T ของการทดสอบสมมติฐานทางสถิติของคะแนนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ
ของนักเรียนกลุ่มทดลองด้วยสถิติทดสอบนอนพาราเมตริก The Wilcoxon Matched
Pairs Signed – Rank Test

สมมติฐาน

- H_0 : คะแนนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการของกลุ่มทดลองก่อนและหลัง
การเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษแบบกลุ่มไม่แตกต่างกัน
- H_1 : คะแนนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการของกลุ่มทดลองก่อนและหลัง
การเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษแบบกลุ่มแตกต่างกัน

ระดับนัยสำคัญ = .05

คนที่	คะแนนวิธีคิด แบบโยนิโสมนสิการ		ผลต่าง ของคะแนน	อันดับที่ของ ความแตกต่าง	อันดับตามเครื่องหมาย	
	ก่อน (Xi)	หลัง (Yi)	$d_i = X_i - Y_i$		บวก	ลบ
1	7	13	-6	2	-	2
2	8	15	-7	5.5	-	5.5
3	3	14	-11	12	-	12
4	6	14	-8	8.5	-	8.5
5	3	12	-9	10.5	-	10.5
6	5	13	-8	8.5	-	8.5
7	6	12	-6	2	-	2
8	8	14	-6	2	-	2
9	6	13	-7	5.5	-	5.5
10	4	11	-7	5.5	-	5.5
11	6	15	-9	10.5	-	10.5
12	7	14	-7	5.5	-	5.5
					T = 0	T = 78

ให้ T เป็นผลรวมของอันดับที่มีค่าน้อย ดังนั้น $T = 0$
 อันดับที่มีอยู่ทั้งหมด $(N) = 12$

การทดสอบนัยสำคัญ

นำค่า $N = 12$ ไปเปิดตารางเพื่อหาค่าวิกฤตของ T ปรากฏว่า
 มีค่า = 13 เปรียบเทียบค่า T ที่ได้จากกลุ่มทดลองมีค่า = 0

การตัดสินใจ

ค่า T ที่ได้จากกลุ่มทดลอง = 0 มีค่าน้อยกว่าค่าวิกฤตของ $T = 13$
 จึงปฏิเสธ H_0

การแปลผล

คะแนนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม
 การศึกษาแบบกลุ่มแตกต่างกัน คือ ภายหลังการทดลองมีแนวโน้มว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีวิธีคิด
 แบบโยนิโสมนสิการสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษาแบบกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ค่าสถิติ T ของการทดสอบสมมติฐานทางสถิติของคะแนนการสนทนาที่มีประสิทธิภาพ
ของนักเรียนกลุ่มทดลองด้วยสถิติทดสอบนอนพารามตริก The Wilcoxon Matched
Pairs Signed – Rank Test

สมมติฐาน

- H_0 : คะแนนการสนทนาที่มีประสิทธิภาพของกลุ่มทดลองก่อนและหลัง
การเข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มไม่แตกต่างกัน
- H_1 : คะแนนการสนทนาที่มีประสิทธิภาพของกลุ่มทดลองก่อนและหลัง
การเข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มแตกต่างกัน

ระดับนัยสำคัญ = .05

คนที่	คะแนนการสนทนา ที่มีประสิทธิภาพ		ผลต่าง ของคะแนน $d_i = X_i - Y_i$	อันดับที่ของ ความแตกต่าง	อันดับตามเครื่องหมาย	
	ก่อน (X_i)	หลัง (Y_i)			บวก	ลบ
1	13	19	-6	4	-	4
2	6	20	-14	12	-	12
3	8	16	-8	6.5	-	6.5
4	8	18	-10	9.5	-	9.5
5	9	17	-8	6.5	-	6.5
6	9	18	-9	8	-	8
7	13	17	-4	1.5	-	1.5
8	9	19	-10	9.5	-	9.5
9	14	20	-6	4	-	4
10	13	17	-4	1.5	-	1.5
11	13	19	-6	4	-	4
12	9	20	-11	11	-	11
					T = 0	T = 78

ให้ T เป็นผลรวมของอันดับที่มีค่าน้อย ดังนั้น $T=0$

อันดับที่มีอยู่ทั้งหมด $(N) = 12$

การทดสอบนัยสำคัญ

นำค่า $N = 12$ ไปเปิดตารางเพื่อหาค่าวิกฤตของ T ปรากฏว่ามีค่า $= 13$

เปรียบเทียบกับค่า T ที่ได้จากกลุ่มทดลอง $= 0$

การตัดสินใจ

ค่า T ที่ได้จากกลุ่มทดลอง (0) มีค่าน้อยกว่าค่าวิกฤตของ $T = 13$

จึงปฏิเสธ H_0

การแปลผล

คะแนนการสนทนาที่มีประสิทธิภาพของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม การศึกษาแบบกลุ่มแตกต่างกันคือ ภายหลังจากทดลองมีแนวโน้มว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการสนทนาที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษาแบบกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรม
การศึกษแบบกลุ่มและผู้นำกลุ่ม**

ตารางที่ 4 ค่ามัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของนักเรียน
กลุ่มทดลองที่มีต่อ โปรแกรมการศึกษาแบบกลุ่มและต่อผู้ให้การศึกษา

ข้อที่	ข้อความ	ค่ามัธยฐาน	ค่าเบี่ยงเบน ควอไทล์
1.	ฉันรู้สึกไว้วางใจเพื่อนในกลุ่ม	3.0	0.50
2.	ฉันรับฟังความคิดเห็น ความรู้สึกของเพื่อนใน กลุ่มด้วยความใส่ใจ	4.0	0.38
3.	ขณะที่เพื่อนในกลุ่มพูด ฉันจะคอยเป็นกำลังใจ ให้แก่ผู้พูด	3.5	0.50
4.	ฉันได้สำรวจตนเองอย่างจริงจังทั้งทางด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองเกี่ยวกับการ สนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจ	4.0	0.38
5.	ฉันเปิดเผยความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของ ตนเองด้านการสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจ ต่อกลุ่ม	3.5	0.50
6.	ฉันได้เรียนรู้การเปลี่ยนกรอบความคิดโดยใช้ การคิดแบบโยนิโสมนสิการ	4.0	0.50
7.	ฉันได้แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และ ประสบการณ์ที่เกิดจากการสนทนาที่ก่อให้เกิด ความลำบากใจกับเพื่อนในกลุ่ม	4.0	0.38
8.	ฉันได้ฝึกการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสนทนาที่ ก่อให้เกิดความลำบากใจ	4.0	0.00
9.	ฉันได้นำวิธีคิดแบบ โยนิโสมนสิการไปใช้ใน การเปลี่ยนกรอบความคิดเพื่อทำให้การสนทนา ของฉันมีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.0	0.50

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่ามัธยฐาน	ค่าเบี่ยงเบน ควอไทล์
10.	สิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากกลุ่มนำไปแก้ปัญหาเกี่ยวกับ การสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจในชีวิตประจำวันได้	4.0	0.50
11.	ฉันพอใจระยะเวลาที่ใช้ในการเข้าร่วมกลุ่มในแต่ละครั้ง	3.0	0.50
12.	ฉันได้มีโอกาสฝึกเขียนบทพูดและซ้อมบทบาทในการสนทนา	3.0	0.50
13.	เอกสารที่ฉันได้รับในการเข้าร่วมกลุ่มมีรายละเอียดที่ชัดเจน	4.0	0.38
14.	ฉันรู้สึกไว้วางใจผู้นำกลุ่ม	4.0	0.00
15.	ผู้นำกลุ่มรับฟังสิ่งที่สมาชิกพูดอย่างใส่ใจ	5.0	0.50
16.	ผู้นำกลุ่มให้โอกาสสมาชิกได้พูดแสดงความคิดเห็น	4.5	0.50
17.	ผู้นำกลุ่มสร้างบรรยากาศภายในกลุ่มให้เกิดความรู้สึกไว้วางใจซึ่งกันและกัน	4.0	0.50
18.	ผู้นำกลุ่มอธิบายรูปแบบการสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจได้อย่างชัดเจน	4.0	0.00
19.	ผู้นำกลุ่มอธิบายการเปลี่ยนกรอบความคิดโดยการใช้วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการได้อย่างชัดเจน	4.0	0.00
20.	ผู้นำกลุ่มสามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกการเปลี่ยนการสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจให้กลายเป็นการสนทนาที่มีประสิทธิภาพของสมาชิกในกลุ่มได้อย่างชัดเจน	4.0	0.00

จากตารางที่ 4 ค่ามัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการศึกษแบบกลุ่มและต่อผู้นำกลุ่มภายหลังการเสร็จสิ้นโปรแกรมการศึกษแบบกลุ่มอยู่ในระดับมากที่สุด ถึง ปานกลาง (ระหว่าง 5.00-3.00) และมีการกระจายของคะแนนในระดับน้อย (0.00-0.50) แสดงว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการศึกษแบบกลุ่มได้รับประสบการณ์และได้เรียนรู้ตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษแบบกลุ่มตามแนวพุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาวิถีคิดแบบโยนิโสมนสิการและการสนทนาที่มีประสิทธิภาพ คือ ได้สำรวจตนเองทั้งทางด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเกี่ยวกับวิถีคิดและการสนทนาได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากการสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจกับเพื่อนในวัยเดียวกัน ทำให้เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจ และได้แนวทางแก้ปัญหา ตลอดจนพัฒนาวิถีคิดแบบโยนิโสมนสิการและการสนทนาที่มีประสิทธิภาพให้เกิดขึ้น พร้อมทั้งเชื่อมั่นว่าสามารถนำวิถีคิดแบบโยนิโสมนสิการไปเปลี่ยนกรอบความคิดเพื่อให้การสนทนาของตนมีประสิทธิภาพมากขึ้นได้ ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อผู้นำกลุ่มนั้น นักเรียนมีความคิดเห็นว่านักเรียนมีความไว้วางใจผู้ให้การศึกษา ผู้ให้การศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศภายในกลุ่มให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกันได้ เอาใจใส่สมาชิกทุกคน และสามารถอธิบายเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างชัดเจน รวมทั้งเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษแบบกลุ่มของนักเรียนกลุ่มทดลอง

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษแบบกลุ่มของนักเรียนกลุ่มทดลองสรุปได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะ	จำนวนนักเรียน (คน)
1. ต้องการเพิ่มวัน-เวลาในการเข้ากลุ่ม	1
2. บางครั้งผู้นำกลุ่มมีความเกรงใจสมาชิกในกลุ่มมากเกินไป ทำให้ไม่เกิดความสนิทสนมกันเท่าที่ควร	1

ข้อวิจารณ์

การวิจารณ์ครั้งนี้จะแบ่งเป็น 3 ประเด็นใหญ่ ๆ คือ 1) ผลของการศึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ 2) ผลของการศึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาการสนทนาที่มีประสิทธิภาพ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อโปรแกรมการศึกษาแบบกลุ่มและต่อผู้นำกลุ่ม ซึ่งจะแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผลของการศึกษาแบบกลุ่มตามแนวพุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ

ผลของการศึกษาแบบกลุ่มตามแนวพุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ภายหลังการเข้าร่วมการศึกษาแบบกลุ่ม นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการศึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการในครั้งนี้เป็นรูปแบบของการศึกษากลุ่มแบบมีโครงสร้าง (Structured Group) ซึ่งเป็นการศึกษาแบบกลุ่มที่มีเป้าหมายเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และสามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของกลุ่ม พร้อมทั้งฝึกให้สมาชิกได้รู้จักวิธีการแก้ปัญหา เพื่อให้สามารถใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ โดยจะเน้นสมาชิกในกลุ่มเป็นศูนย์กลาง (ASGW, 1991; Ivey, Pauland and Ivey, 2001) ซึ่งการเข้าร่วมกลุ่มในครั้งนี้ สมาชิกในกลุ่มจะได้เรียนรู้วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการมาใช้เปลี่ยนกรอบความคิดเพื่อทำให้การสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจเปลี่ยนเป็นการสนทนาที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้นำกลุ่มเป็นช่วยให้กลุ่มดำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายในการเข้าร่วมกลุ่มแต่ละครั้ง ดังนั้นสมาชิกที่เข้าร่วมการศึกษาแบบกลุ่มจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดและสมาชิกจะได้รับประโยชน์สูงสุด เมื่อนำเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกลุ่ม คือ สมาชิกนำวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการมาเป็นแกนกลางในการเปลี่ยนกรอบความคิดของตน เพื่อทำให้การสนทนาในชีวิตประจำวันมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ภายหลังการเข้าร่วมการศึกษาแบบกลุ่ม นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรเพ็ญ (2541) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาบริการให้คำปรึกษาและการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองและวิธีคิดตามแนวโยนิโสมนสิการของนักเรียนที่มาจากครอบครัวแตกแยกในโรงเรียนบางแม่หม้ายราษฎร์รังสฤษดิ์

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มมีคะแนนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการเพิ่มขึ้นภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐนิชา (2542) ที่ได้ศึกษาเรื่องการใช้การปรึกษาแบบกลุ่มแบบพุทธจิตวิทยาเพื่อลดความวิตกกังวล ในการสอบเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาและเพื่อพัฒนาวิธีคิดตามแบบโยนิโสมนสิการสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการเพิ่มขึ้นภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญเรือน (2543) ที่ได้ศึกษาเรื่องผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพุทธจิตวิทยาต่อการพัฒนาวิธีคิดตามแนวปัญญาและกลวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและมีกลวิธีการเผชิญปัญหาลำบาก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนวิธีคิดตามแนวปัญญาเพิ่มขึ้นภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริกัญญา (2547) ที่ได้ศึกษาเรื่องผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวพุทธจิตวิทยาต่อการพัฒนาวิธีคิดตามแนวปัญญาและการกำกับตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มมีคะแนนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการเพิ่มขึ้นภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรม

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวพุทธศาสตร์มีผลต่อการพัฒนาวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะการปรึกษาแบบกลุ่มสามารถตอบสนองความต้องการของวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่กำลังค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง และต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนทำให้สมาชิกแต่ละคนกล้าที่จะเปิดเผยความคิด ความรู้สึก ค่านิยม และพฤติกรรมของตนเองต่อกลุ่ม อีกทั้งยังได้แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์ที่หลากหลาย เพื่อนำมาแก้ปัญหของตนสอดคล้องกับ กมลรัตน์ (2545: 260) ที่กล่าวว่า การให้การปรึกษาแบบกลุ่มจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มที่เป็นวัยรุ่นได้พูดถึงปัญหาของตนอย่างเปิดเผย และตระหนักถึงขอบเขตที่เพื่อนร่วมกลุ่มของตนสามารถเข้าใจและช่วยเหลือกันและกัน จะทำให้ตนเองมีกำลังใจที่จะพูดถึงปัญหาส่วนตัวด้วย นอกจากนี้ วชิร (2522: 178) ได้เสนอแนะว่า การปรึกษาแบบกลุ่มเหมาะกับวัยรุ่นมาก เนื่องจากวัยรุ่นบางคน รู้สึกสะอึกที่จะอภิปรายถึงปัญหาของตนในกลุ่มเพื่อนมากกว่าอภิปรายตัวต่อตัวกับผู้ให้การศึกษา วัยรุ่นมักเปิดเผยกับเพื่อนรุ่นเดียวกันมากกว่าผู้ใหญ่ ซึ่งเขาไม่เต็มใจที่จะเปิดเผยให้ฟังการสนับสนุนจากเพื่อนรุ่นเดียวกัน ทำให้วัยรุ่นกล้าแสดงออก ทำให้นำปัญหาต่าง ๆ มาอภิปรายกัน การปรึกษาแบบกลุ่มจึงช่วยให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์เกี่ยวกับการนำวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการไปแก้ปัญหในชีวิตประจำวัน รวมทั้งได้ศึกษาการนำวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ

ไปเปลี่ยนกรอบความคิดของตนเองเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจ จากกรณีศึกษา เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้แนวทางการนำวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการไปเปลี่ยนกรอบความคิดเพื่อไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสนทนาแล้ว ก็จะทำให้ นักเรียนสามารถนำวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการมาเปลี่ยนกรอบความคิดเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการสนทนา ที่ก่อให้เกิดความลำบากใจในชีวิตประจำวันได้ ดังจะเห็นได้จากการที่นักเรียนตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในข้อ การนำวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการไปใช้ในการเปลี่ยนกรอบความคิดเพื่อทำให้การสนทนาของมีประสิทธิภาพมากขึ้นว่าสามารถนำไปใช้ได้ในระดับมาก

2. ผลของการศึกษาแบบกลุ่มตามแนวพุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการสนทนาที่มีประสิทธิภาพ

ผลของการศึกษาแบบกลุ่มตามแนวพุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการสนทนาที่มีประสิทธิภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษแบบกลุ่ม นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการสนทนาที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า โปรแกรมการศึกษแบบกลุ่มตามแนวพุทธศาสตร์มีผลต่อการสนทนาที่มีประสิทธิภาพทำให้นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการศึกษแบบกลุ่มได้สำรวจตนเองเกี่ยวกับการสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจในชีวิตประจำวัน และสามารถเปลี่ยนแปลงการสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจของตนให้กลายเป็นการสนทนาที่มีประสิทธิภาพได้ เนื่องจากการศึกษาแบบกลุ่มช่วยให้นักเรียนได้สำรวจตนเองทั้งทางด้านพฤติกรรม ความคิด และความรู้สึก พร้อมทั้งเปิดเผยพฤติกรรม ความรู้สึก และความคิดเห็นของตนเองได้อย่างเต็มที่ รวมถึงนำปัญหาเกี่ยวกับการสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจของตนมาเปิดเผยต่อกลุ่ม และสมาชิกในกลุ่มได้ฝึกการแก้ปัญหา การสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจที่เกิดขึ้น ดังจะเห็นได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองต่อโปรแกรมการศึกษแบบกลุ่มในหัวข้อ สมาชิกได้สำรวจตนเองอย่างจริงจังทั้งทางด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองเกี่ยวกับการสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจในระดับมาก สมาชิกได้แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์ที่เกิดจากการสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจกับเพื่อนในกลุ่มในระดับมาก และสมาชิกได้ฝึกแก้ปัญหาที่เกิดจากการสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจในระดับมาก นอกจากนี้เมื่อผู้นำกลุ่มประเมินผลย่อยในแต่ละครั้ง โดยให้สมาชิกบอกถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมกลุ่ม สมาชิกบอกว่าได้รับรู้ปัญหาเกี่ยวกับการสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจในชีวิตประจำวัน

ของเพื่อนในกลุ่ม และได้แนวทางการแก้ปัญหาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจนั้น ซึ่งจะนำมาประยุกต์ใช้กับตัวเองได้ พร้อมทั้งได้เรียนรู้มุมมองที่แตกต่างจากเพื่อนในกลุ่ม สอดคล้องกับ Hansen, Richard and Elsie (1997: 6) ที่กล่าวว่า การปรึกษาแบบกลุ่มช่วยให้สมาชิกได้สำรวจตนเอง เพื่อพยายามปรับปรุงแก้ไขทัศนคติและพฤติกรรมของตนให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น และสอดคล้องกับ Samuel (2000 อ้างถึงใน อาภา, 2546: 2) ที่กล่าวว่า การปรึกษาแบบกลุ่มช่วยให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ของแต่ละคน และร่วมมือแก้ไขปัญหาค้นหาวิธีที่มีอยู่

3. ความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มและต่อผู้นำกลุ่ม

จากการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มและต่อผู้นำกลุ่ม คำมัธยฐานของความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองต่อโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มและต่อผู้นำกลุ่ม ภายหลังเสร็จสิ้นโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด และมีการกระจายของคะแนนน้อย ซึ่งหมายความว่า นักเรียนแสดงความคิดเห็นในแต่ละข้อคำถามอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน แสดงว่านักเรียนกลุ่มทดลองได้รับประสบการณ์เรียนรู้และประโยชน์จากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มตรงตามเป้าหมายของการปรึกษาแบบกลุ่ม โดยสมาชิกในกลุ่มได้มีโอกาสสำรวจตนเองและสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่มไปพัฒนาตนเองได้โดยสามารถนำแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจไปแก้ปัญหาค้นหาวิธีการจากการสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน รวมทั้งได้นำวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการมาเปลี่ยนกรอบความคิดของตน เพื่อเปลี่ยนการสนทนาที่ก่อให้เกิดความลำบากใจในชีวิตประจำวันให้กลายเป็นการสนทนาที่มีประสิทธิภาพได้ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการปรึกษาแบบกลุ่มข้อหนึ่งของ Corey (1995 อ้างถึงใน อาภา, 2546: 4) ที่กล่าวว่า การปรึกษาแบบกลุ่มช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและมองเห็นวิธีการลดความขัดแย้งในตนเองและสอดคล้องกับคุณค่าและประโยชน์ของการปรึกษาแบบกลุ่มตามที่ ทิพย์วรรณ (2537: 42-43) ได้กล่าวว่า การปรึกษาแบบกลุ่มจะช่วยให้สมาชิกได้เรียนรู้ข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนทักษะในการแก้ปัญหาจากการสังเกตวิธีการแก้ปัญหาของสมาชิกที่คล้ายกับตน ทำให้เกิดแนวทางในการแก้ปัญหามาจากตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สิริกัญญา (2547) ที่ศึกษาเรื่องผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวพุทธจิตวิทยาต่อการพัฒนาวิธีคิดตามแนวปัญญาและการกำกับตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียน

มัธยมฐานบินกำแพงแสน ผลการวิจัยพบว่า การเข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวพุทธจิตวิทยาทำให้นักเรียนได้มีโอกาสรววจความคิดและความรู้สึทงตนเอง และมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ดังกล่าวกับเพื่อนๆ สมาชิกในกลุ่ม รวมทั้งนักเรียนได้รับประสบการณ์ในการฝึทวิธีคิดตามแนวปัญญาและทักษะการกำกับตนเอง เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาเรื่องการเรียนรู้